

Gorzów Wlkp., dnia 5 lipca 2013 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostroch

FB-III.431.6.2013.TWit

Pan

Tomasz Ciszewicz

Burmistrz Słubic

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą”, Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w Urzędzie Miejskim Słubice (ul. Akademicka 1, 69-100 Słubice) w dniach od 14 marca do 17 maja 2013 r., w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych.

Kontrolę przeprowadzili: Grzegorz Grzesiowski - inspektor Wydziału Finansów i Budżetu Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. i Tomasz Witkowski - inspektor Wydziału Finansów i Budżetu Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 84-1/2013 i 84-2/2013 z dnia 12 marca 2013 roku.

W związku z powyższym, stosownie do art. 47 w związku z art. 46 ustawy, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kontrolowana działalność w zakresie wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r., Urząd Miejski w Słubicach otrzymywał dotacje oraz uzyskiwał dochody z tytułu realizacji zadań zleconych. Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB.I.3110.32.2011.MRat z dnia 17.10.2011 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu gminy zarządzeniami Burmistrza. W uchwale budżetowej ujęto planowane dochody gminy z tytułu realizacji zadań zleconych w rozdziale 85212 w §2360.

Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

Dotacje na zadania w rozdziale 01095, 75011 i 75212 realizowane były przez Urząd Miejski w Słubicach.

W rozdziale 01095 skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W kontrolowanym okresie wydano 98 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji, na łączną kwotę 437.859,92 zł.

Skontrolowano 5 decyzji, co stanowi 5,10% wydanych decyzji. Do kontroli wybrano decyzje o najwyższych wartościach, na podstawie których wypłacono producentom rolnym kwotę 215.475,12 zł, co stanowi 49,21% zwróconego podatku akcyzowego na dzień 31.12.2012 r.

W toku kontroli ustalono, że jednemu producentowi rolnemu nie ujęto dwóch faktur, potwierdzających zakup 487,88 litrów oleju napędowego, które były dołączone do wniosku. Skutkowało to wypłaceniem заниzonego podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego na kwotę 463,49 zł. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył pan Marcin Wołowicz – Naczelnik Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych, który wyjaśnił, że *„Zaistniałe zdarzenie było wynikiem przeoczenia spowodowanego spiętrzeniem obowiązków służbowych ze względu na dużą ilość wpływających wniosków i załączonych do nich faktur w małym odstępie czasu, a także stosunkowo krótkim ustawowym terminem na złożenie wniosku o przekazanie gminie dotacji.”* Pozostałe wnioski zostały rzetelnie zweryfikowane. Żaden ze skontrolowanych rolników nie odwołał się od wydanych decyzji. Pozostałe wymogi wynikające z powyższej ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały także zachowane.

Wpływ nie ujęcie dwóch faktur miał brak rzetelnej weryfikacji wniosku ze strony Naczelnika Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych.

Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone w prawidłowej wysokości 8.755,70 zł. Skontrolowano wszystkie poniesione przez gminę koszty obsługi. Środki zostały przeznaczone na opłacenie dwóch umów zleceń wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz zakup artykułów biurowych i przesyłek pocztowych.

Sprawozdanie z wykonania zadania zostało złożone do LUW w terminie.

W rozdziale 75011 gmina otrzymała dotację w wysokości 164.200,00 zł, którą wykorzystano oraz skontrolowano w całości. Dotacje przeznaczono na wypłatę części wynagrodzeń wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy dla ośmiu pracowników wykonujących zadania zlecone.

W rozdziale 75212 gmina otrzymała dotację w wysokości 600,00 zł, którą skontrolowano w całości. Skontrolowane środki dotyczą wydatków dokonanych w §4240, które przeznaczono na zakup rocznej prenumeraty kwartalnika obronnego „Wiedza Obronna”, publikacji o tematyce obronnej i publikacji „Procedury ochrony informacji niejawnych w praktyce” oraz w §4300, które przeznaczono na koszty przesyłki publikacji oraz na zakup usługi gastronomicznej podczas szkolenia obronnego w UM w Słubicach, które odbyło się w dniu 14.06.2012 r. i dotyczyło ćwiczeń w miasteczku akademickim na wypadek ataku terrorystycznego oraz szkolenia stałego dyżuru Burmistrza.

Skontrolowane wydatki w rozdziale 75011, 75212 oraz 01095 (za wyjątkiem jednego wniosku) zostały dokonane w sposób rzetelny. Wszystkie wydatki zrealizowano w sposób legalny i gospodarny oraz zostały prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty. Zobowiązań wymagalnych nie stwierdzono. Kwoty dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Urząd Miejski w Słubicach przekazywał dotacje w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziałach 85203, 85212, 85213, 85278 i 85295 na konto Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach, który jest jednostką podległą gminie i wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Wysokość otrzymanej i przekazanej dotacji wyniosła 5.249.080,00 zł. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez OPS.

Skontrolowano wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 1) 85203 - na kwotę 80.977,00 zł, co stanowi 75,22% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Skontrolowane środki dotyczą wydatków dokonanych w §4010, §4210, §4260 i §4300, które dotyczyły wypłaconych wynagrodzeń trzem osobom pracującym w ŚDS tj. koordynatora, pedagoga i psychologa, a także zakupu materiałów biurowych, artykułów spożywczych, środków czystości, tuszów do drukarek, artykułów do terapii zajęciowej, opłat za gaz, wodę, energię elektryczną, opłat za prowadzenie rachunku bankowego, serwis komputerowy, szkoleń.

- 2) 85212 - na kwotę 415.004,46 zł, co stanowi 8,47% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Skontrolowane środki dotyczą wypłaconych w czerwcu 2012 r. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydatków dokonanych w §3110 oraz wydatków w §4210, §4300 i §4700, które dotyczyły zakupu materiałów biurowych, artykułów chemicznych, druków, znaczków, usług informatycznych, opłat za prowadzenie rachunku bankowego, opłat za przekazy pocztowe, licencji, konserwację kopiarki oraz szkolenia trzech pracowników.

Przysługujące gminie 3% na koszty obsługi w rozdziale 85212 zostały wyliczone prawidłowo, stosownie do art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych

(Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) oraz art. 31 ust. 3 ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228).

- 3) 85213 - na kwotę 11.232,00 zł, co stanowi 25,82% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Na podstawie deklaracji ZUS DRA z miesiąca marca, kwietnia i maja 2012 r., co stanowi 25,00% deklaracji z badanego okresu, oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że składki zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, zostały naliczone prawidłowo i odprowadzone w terminie. Dane z deklaracji pokrywają się z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej.

- 4) 85278 – na kwotę 5.000,00 zł, co stanowi 100,00% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Skontrolowane środki dotyczą wypłaty zasiłku celowego za straty w gospodarstwie rolnym z powodu deszczu nawalnego w 2011 r. W dniu 29.09.2011 r. został sporządzony protokół nr 4/2011, w którym komisja powołana przez Wojewodę Lubuskiego stwierdziła straty w gospodarstwie rolnym wyniosły 34,1% średniej rocznej produkcji. Decyzją Nr 8121-Kż/-1/2011 z dnia 28.12.2011 r., kierownik OPS przyznał świadczenie w postaci zasiłku celowego w wysokości 5.000,00 zł. Kwota została wypłacona w kasie OPS w dniu 08.05.2012 r. Wcześniejsza decyzja kierownika OPS była odmowna, ale w wyniku odwołania, SKO w Gorzowie Wlkp. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

- 5) 85295 - na kwotę 20.300,00 zł, co stanowi 50,00% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Do kontroli wybrano 96 decyzji. Środki przeznaczono na wypłatę dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych, stosownie do:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27.12.2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 295, poz. 1746),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09.05.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 551),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.06.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 732).

Skontrolowane dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny, prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty. Zobowiązań wymagalnych nie stwierdzono.

Kierownik OPS wydał w 2012 r. 39 decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 23.589,44 zł.

Do kontroli wybrano decyzje zobowiązujące świadczeniobiorców do zwrotu należności na kwoty powyżej 1.000,00 zł. W wybranej próbie znalazło się 9 decyzji na łączną kwotę 13.401,54 zł, co

stanowi 56,81% z kwoty do zwrotu, wynikających z decyzji z 2012r. W decyzjach określono, że należności powinny być zwrócone wraz odsetkami w 2012 roku.

Ustalono, że:

- 1) Ze skontrolowanej kwoty należności na dzień 31.12.2012 r. zwrócono 8.976,30 zł, a należność 1.050,00 zł została przez Kierownika OPS umorzona. Kwota zaległości wynosi 3.375,24 zł, co stanowi 25,19% skontrolowanej należności.
- 2) W terminach wyznaczonych w decyzjach należność została w całości zwrócona tylko przez jedną osobę, a do końca 2012 r. przez dwie osoby, należność jednej osoby została umorzona przez Kierownika OPS,
- 3) Do końca 2012 r. z powyższego tytułu zaległości posiadało 5 osób (4 osoby z tytułu świadczeń rodzinnych, 1 osoba z tytułu funduszu alim.), nie były podejmowane wobec nich żadne działania windykacyjne (dwie osoby zobowiązały się pisemnie do zwrotu całej należności), co jest niezgodne z art. 30 ust. 7 o świadczeniach rodzinnych oraz art. 23 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 4) Należność wynikająca z decyzji Kierownika OPS nr 001715/ZZ/03/12 z 26.03.2012 r. na kwotę 1.192,00 zł i 282,00 zł odsetek, w ewidencji księgowej w 2012 r. nie ujęto kwoty 90,00 zł należności, natomiast należność wynikająca z decyzji nr 001749/ZZ/03/12 z 26.03.2012 r. na kwotę 1.192,00 zł i 128,00 zł odsetek, nie została ujęta w 2012 r. w ewidencji księgowej, co jest niezgodne z art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości.

Kierownik OPS wyjaśnił, że brak czynności egzekucyjnych wynikających z art. 30 ust. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 23 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wynikał z faktu, iż *„we wszystkich skontrolowanych przypadkach osoby zobowiązane do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń dokonywały comiesięcznie dobrowolnych wpłat wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od zadłużenia do dnia całkowitej spłaty; na dzień dzisiejszy spośród 8 zobowiązanych do zwrotu nienależnych świadczeń, 4 spłaciły zadłużenie całkowicie, 1 osobie należność została umorzona, a 2 osoby zobowiązały się pisemnie do dokonywania spłat i regularnie ich dokonują”*.

Wpływ na brak działań windykacyjnych wobec osób zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, miał niewystarczający nadzór ze strony Kierownika OPS.

Na podstawie wydruków z konta 221/03 ustalono, że ze skontrolowanych należności na dzień 16.05.2013 r. całe zadłużenie uregulowały cztery osoby. Pozostałe dwie osoby dokonują wpłat.

Kierownik OPS wyjaśnił, że nieuwjęcie w ewidencji księgowej należności wynikającej z decyzji nr 001749/ZZ/03/12 z 26.03.2012 r., spowodowane było *„dużym podobieństwem dwóch decyzji o zwrocie należności wydanych dla tej samej osoby, w jednym dniu o tej samej kwocie zwrotu; powyższa należność została ujęta w ewidencji księgowej z dniem 22.04.2013r.”*.

Powstanie powyższej nieprawidłowości wynikało z przeoczenia przy weryfikacji dokumentów ze strony Głównej Księgowej OPS.

Na podstawie wydruków z konta 221/03 ustalono, że na dzień 16.05.2013 r. w kartotece dłużnika zaksięgowano należność 90,00 zł, wynikającą z decyzji Kierownika OPS nr 001715/ZZ/03/12 oraz należność na kwotę 1.192,00 zł i 128,00 zł odsetek wynikającą z decyzji nr 001749/ZZ/03/12.

W 2012 r. Kierownik OPS wydał cztery decyzje umarzające część lub całość świadczeń nienależnie pobranych na łączną kwotę należności 2.247,00 zł. Umorzeń dokonano na podstawie przepisów art. 30 ust. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych i art. 23 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik OPS wydał jedną decyzję o odstąpieniu od żądania zwrotu świadczenia pobranego z funduszu alimentacyjnego, gdyż nie zostały spełnione wszystkie kryteria określające świadczenie nienależnie pobrane – stosownie do art. 2 pkt 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Sprawozdania kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 za 2012 rok są zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdanie zostało sporządzone rzetelnie.

Na dzień 31.12.2012 roku plan dotacji na realizację zadań zleconych wyniósł 5.860.497,12 zł. Wykorzystano środki na kwotę 5.705.965,47 zł, co stanowi 97,36% planu.

Ustalono, że gmina nie wykorzystwała dotacji w wysokości 154.531,65 zł. Największą część dotacji nie wykorzystano w rozdziale 85212 na kwotę 152.190,00 zł, co stanowi 3,01% planu w tym rozdziale.

Kierownik OPS wyjaśnił, że niewykorzystanie powyższych środków spowodowane było „szacowaniem wydatków na podstawie ilości złożonych wniosków o przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w poprzednim okresie zasiłkowym. Liczba ta jednak w bieżącym roku znacznie zmalała z uwagi na ubieganie się o prawo do zasiłku rodzinnego za granicą, gdzie zatrudniani są legalnie polscy obywatele; dodatkowo część złożonych wniosków została rozpatrzona negatywnie lub ich rozpatrzeniem musiał zająć się Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w koordynacji z przepisami obowiązującymi w UE. Podobna sytuacja występuje w odniesieniu do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego- zauważalny jest wyraźny spadek ilości wniosków na okres zasiłkowy 2012/2013, ponadto wyraźnie wzrosła ilość decyzji odmownych dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego, co jest również następstwem podejmowania pracy za granicą kraju”.

Niewykorzystane środki przekazano na konto LUW do dnia 28.12.2012 r. Z dotacji rozliczono się terminowo. Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Gmina Słubice uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach 75011 i 85212 w wysokości ogółem 123.609,70 zł.

Ewidencja należności w rozdziale 75011 prowadzona jest w Urzędzie Miejskim w Słubicach.

Dochody zostały uzyskane z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbiorze PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, stosownie do § 1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. z 2008 r. nr 207 poz. 1298).

Dochody ustalono w prawidłowej wysokości 1.900,00 zł. Należna kwota dla budżetu państwa wyniosła 1.805,00 zł, a dla gminy 95,00 zł, co jest zgodne z art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 ze zmianami).

Dochody w rozdziale 75011 w §0690 odprowadzono w prawidłowej wysokości na konto LUW, w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Ewidencja należności rozdziale 85212 prowadzona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Słubicach.

Kartoteki dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz zestawienia należności prowadzone są w programie Sygnity do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Ewidencja szczegółowa zgodna jest z treścią załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.). Ewidencja syntetyczna prowadzona jest w programie księgowym.

Na podstawie kartotek z programu Sygnity, zestawienia obrotów i sald oraz protokołu weryfikacji sald na dzień 31.12.2012r. ustalono, że dane w ewidencji analitycznej w programie Sygnity zgodne są z ewidencją syntetyczną w programie księgowym.

Wynikające z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego, naliczane były zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Skontrolowano podejmowane działania wobec największych dłużników krajowych w funduszu alimentacyjnym, zalegających na dzień 31.12.2012r. na kwoty powyżej 50.000,00 zł. W wybranej próbie znalazło się 11 osób.

Stosownie do art. 8a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) przekazywane były w 2012 r. informacje gospodarcze o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, do BIG Info Monitor SA. Wysłano pięć zestawień zobowiązań dłużników.

Do dnia 31.12.2012 r. komornicy od dwóch dłużników wyegzekwowali należności na kwotę 10,31 zł, co przy ich łącznym zadłużeniu wynoszącym 651.799,22 zł nie stanowi nawet 0,01%.

Na podstawie zaksięgowanych wpływów ustalono, że z tytułu funduszu alimentacyjnego uzyskano dochody na łączną kwotę 110.080,44 zł, co stanowi 1,88% należności i odsetek. Z tytułu zaliczki alimentacyjnej uzyskano dochody na kwotę 11.629,26 zł, co stanowi 0,54% należności.

W kontrolowanym okresie Kierownik OPS nie wydał decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty lub przesunięciu terminu płatności należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, w trybie art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Odnosnie prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) Za okres świadczeniowy 01.10.2008 – 30.09.2009 r. zaległości posiadało 10 dłużników, decyzje o zwrocie wydano dla 9 osób w terminie od 20.01.2011 do 14.04.2011 r. tj. od 16 do 19 miesięcy po zakończeniu okresu świadczeniowego,
- 2) Za okres świadczeniowy 01.10.2009 – 30.09.2010 r. zaległości posiadało 10 dłużników, decyzje o zwrocie wydano dla 6 osób w terminie od 04.05.2011 do 27.07.2011 r. tj. od 8 do 10 miesięcy po zakończeniu okresu świadczeniowego,
- 3) Za okresy świadczeniowe 2008/2009 i 2009/2010 nie wszczęto postępowania i nie wydano decyzji dla jednego dłużnika,
- 4) Za okresy świadczeniowe 2010/2011 i 2011/2012 nie wszczęto postępowania i nie wydano decyzji dla żadnego ze skontrolowanych dłużników,
- 5) Wezwania do stawienia się w OPS, celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego, były wysyłane do skontrolowanych dłużników alimentacyjnych dopiero w 2012 r. w terminach od 12 do 26 kwietnia,
- 6) Stwierdzono, że do żadnego dłużnika nie wysyłano upomnień oraz nie wystawiano tytułów wykonawczych, nie kierowano wniosków do prokuratury o ściganie dłużników uchylających się od zobowiązania alimentacyjnego w trybie art.209 §1 Kodeksu Karnego, nie kierowano wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- 7) Ze skontrolowanych dłużników sześciu ma ustanowionych przez sąd kuratorów, nie są oni upoważnieni do odbierania pism z OPS, a ośrodek do dnia 31.12.2012r. nie skierował wniosku do sądu, dla żadnego dłużnika, o ustalenie przedstawiciela dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, w celu odbierania korespondencji OPS.

Odnosnie wydawania dla dłużników alimentacyjnych decyzji o zwrocie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z opóźnieniem lub ich braku, co jest niezgodne z art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 35 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego Kierownik OPS wyjaśnił, że spowodowane było to „koniecznością weryfikacji wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz koniecznością zawiadamiania dłużników o wszczęciu postępowania w sprawie zwrotu wypłaconych dla osób uprawnionych świadczeń z funduszu

alimentacyjnego i związaną z tym konieczność ustalania adresów dłużników alimentacyjnych (adresy podawane przez komorników sądowych w wielu przypadkach nie były zgodne ze stanem faktycznym). Brak decyzji spowodowany był „długotrwałą absencją pracownika oraz brakiem jego zastępstwa w tym okresie, w związku z koniecznością przeniesienia drugiego pracownika na inne stanowisko, z uwagi na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednostki; obecnie są wysyłane zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie zwrotu wypłaconych świadczeń z FA do dłużników, którym jeszcze nie wydano decyzji o zwrocie”.

Odnosnie wysyłania do dłużników alimentacyjnych wezwań do stawienia się OPS dopiero w 2012 r. Kierownik OPS wyjaśnił, że „upoważnienie do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych zostało wydane przez Burmistrza w dniu 17.03.2011r., natomiast w okresie od 06.06.2011r. do 31.03.2012r. pracownik zajmujący się powyższym zadaniem został tymczasowo oddelegowany na zastępstwo inspektora ds. organizacji i kadr; w chwili obecnej dłużnicy są niezwłocznie wzywani w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego”.

Brak upomnień według Kierownika OPS wynikał z zastosowania przepisów §13 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001r. w sprawie niektórych przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Z 2001, Nr 137, poz. 1541) oraz wyroku WSA w Rzeszowie z dnia 03.08.2010r. ISA/Rz 397/10. Brak tytułów wykonawczych, wniosków do prokuratury o ściganie dłużników uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych w trybie art. 209 §1 KK oraz wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy spowodowany był „koniecznością wcześniejszego nadrobienia powstałych zaległości z trzech okresów świadczeniowych – późne uzyskanie upoważnienia” od Burmistrza.

Brak wniosków do sądu o ustalenie przedstawiciela dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, w celu odbierania korespondencji OPS według Kierownika OPS wynikał z faktu, iż „doręczanie pism i decyzji przedstawicielowi wyznaczonemu przez sąd nie wpływa w żadnej mierze na wysokość wyegzekwowanych zaległości od dłużników alimentacyjnych - względem tych dłużników nie można prowadzić postępowania windykacyjnego; zadanie to niesie za sobą ponoszenie przez OPS kolejnych kosztów (opłaty sądowe, opłaty pocztowe), a nie zwiększa dokonywanych spłat przez dłużników alimentacyjnych, w związku z czym odstąpiono od powyższego działania”.

Wpływ na opisane powyżej nieprawidłowości miał niewystarczający nadzór ze strony Kierownika OPS oraz udzielenie z opóźnieniem przez Burmistrza upoważnień dla Kierownika OPS oraz pracowników OPS - wymaganych przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W strukturze OPS funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, który jest ośrodkiem wsparcia świadczącym usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz.207 ze zm.) należności i dochody dotyczące odpłatności za usługi świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodku wsparcia - Środowiskowym Domu Samopomocy ujmuje się w rozdziale 85203 – Ośrodki wsparcia.

W 2012 roku Kierownik OPS przyznał świadczenie z pomocy społecznej w formie zajęć terapeutycznych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Słubicach czternastu osobom. Trzy osoby zostały zwolnione przez Kierownika OPS z wnoszenia odpłatności, ze względów zdrowotnych i społecznych. Kryterium dochodowe pozostałych jedenastu osób nie zostało przekroczone. Zgodnie z art. 51b ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoby te nie były zobowiązane do odpłatności.

W związku z powyższym w rozdziale 85203 w 2012 r. nie uzyskano dochodów.

Dane w sprawozdaniu Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2012 r., odnośnie należności i dochodów ujęto w oparciu o ewidencję księgową. W sprawozdaniu Rb-27ZZ nie ujęto kwot planu w rozdziale 85203 w wysokości 1.900,00 zł oraz rozdziale 85212 w wysokości 103.500,00 zł, które ustalono na podstawie ustawy budżetowej i poinformowano pismem nr FB-I.3110.3.2012.ASob z dnia 23.03.2012 r. z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Według wyjaśnienia Pani Anny Kulczyńskiej - inspektora nieujęcie kwot planu wynikało z omyłki spowodowanej *„spiętrzeniem obowiązków na stanowisku pracy – osoba sporządzająca sprawozdania przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim”*.

Wpływ na nieujęcie kwot planu w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2012 r., miał brak rzetelnej weryfikacji danych pod względem merytorycznym ze strony Skarbnika Gminy oraz Zastępcy Burmistrza, tj. osób, które podpisały się pod sprawozdaniem.

W sprawozdaniu Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych za IV kwartał 2012 r. nie ujęto należności wymagalnych w części B, rubryce „dłużnicy zagraniczni”. Kwota należności głównej wynikającej z zadłużenia dłużników zagranicznych na dzień 31.12.2012r. wynosiła 194.290,43 zł.

Jako przyczynę niewykazania należności dłużników zagranicznych w sprawozdaniu Rb-ZN Kierownik OPS podał *„dużą częstotliwość zmiany przez dłużników alimentacyjnych miejsca zamieszkania oraz opóźnienia w informowaniu przez komorników o zmianie adresów pobytu - zamieszkania dłużników alimentacyjnych; zmiana adresu pobytu dłużnika na pobyt za granicą dokonywana jest w systemie najczęściej z datą wsteczną tj. z datą powzięcia informacji przez komornika sądowego o zamieszkiwaniu dłużnika za granicą”*.

Wpływ na nieujęcie należności wymagalnej dłużnika zagranicznego w sprawozdaniu Rb-ZN za IV kwartał 2012 r., miał brak rzetelnej weryfikacji danych pod względem merytorycznym ze strony Głównej Księgowej OPS oraz Kierownika OPS, tj. osób, które podpisały się pod sprawozdaniem.

Kwota ogółem należności podana w sprawozdaniu Rb-ZN za 2012 rok zgodna jest z ewidencją księgową. Sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ i Rb-ZN były terminowo przekazywane do LUW.

Od dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej gmina dokonała potrąceń w należnej wysokości. Odsetki z tytułu funduszu alimentacyjnego odprowadzono na konto LUW w pełnej kwocie. Dochody w rozdziale 85212 odprowadzono w prawidłowej wysokości na konto LUW, w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są:

Tomasz Ciszewicz – Burmistrz Słubic, Marcin Wołowicz – Naczelnik Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych, Rafał Dydak – Skarbnik Gminy, Piotr Łuczyński – Zastępca Burmistrza, Alina Baldys – Kierownik OPS, Jadwiga Dudziak – Główna Księgowa OPS.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 23 ust. 3 pkt. 1 Zarządzenia Nr 457 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę, zalecam:

1. Rzetelnie weryfikować faktury załączone do wniosków producentów rolnych,
2. Zobowiązać Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach do:
 - 1) Zwiększenia skuteczności prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych,
 - 2) Prowadzenia rzetelniejszej ewidencji księgowej należności świadczeń nienależnie pobranych,
 - 3) Prowadzić działania windykacyjne wobec świadczeniobiorców zobowiązanych do zwrotu świadczeń nienależnie pobranych,
 - 4) wykazywać w sprawozdaniu Rb-ZN należności Skarbu Państwa od dłużników zagranicznych.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.